AYLIK MİZAH DERGİSİ • YIL : 9

KASIKATÜR

SAYI : 104 • KASIM / 2001

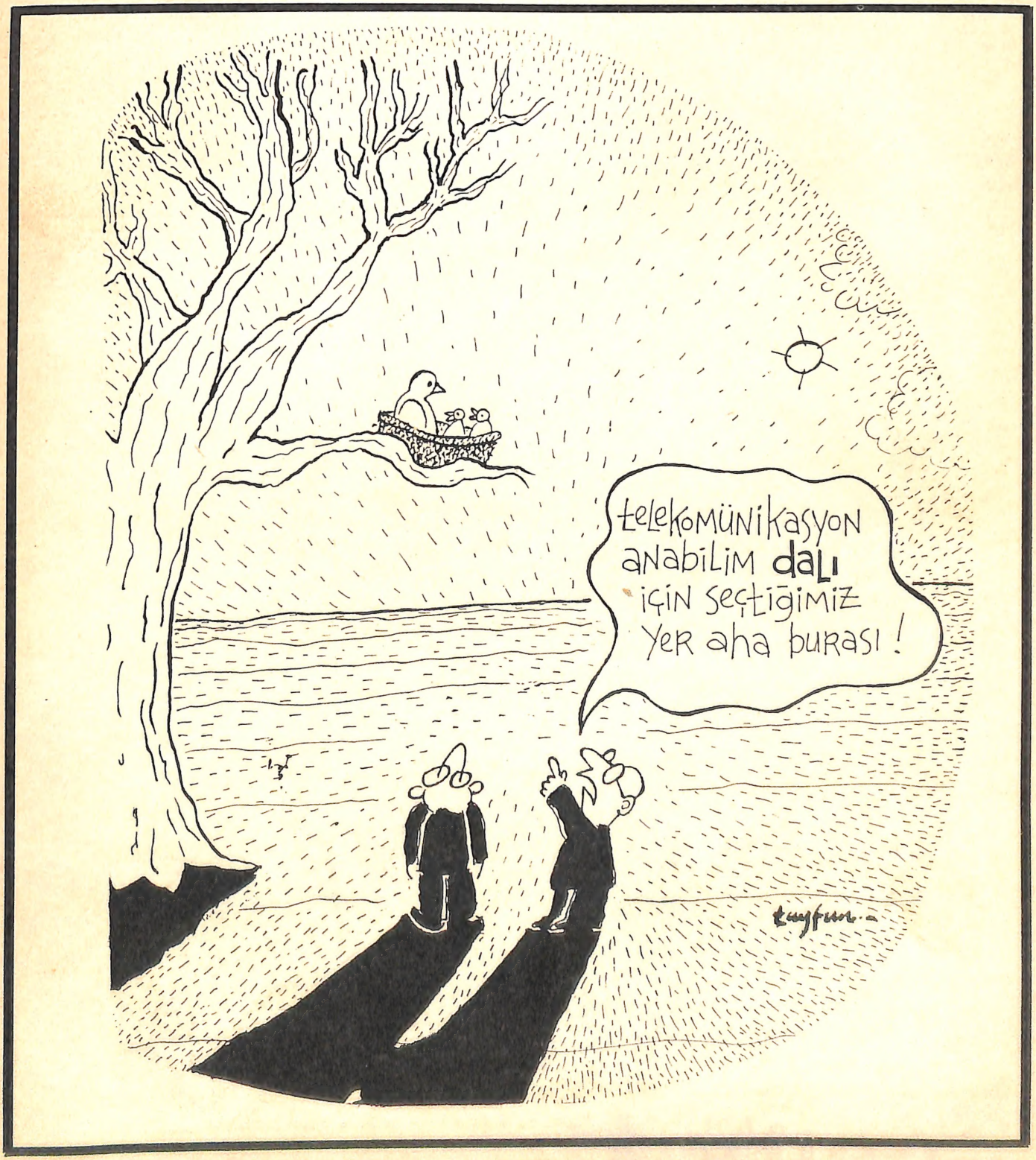

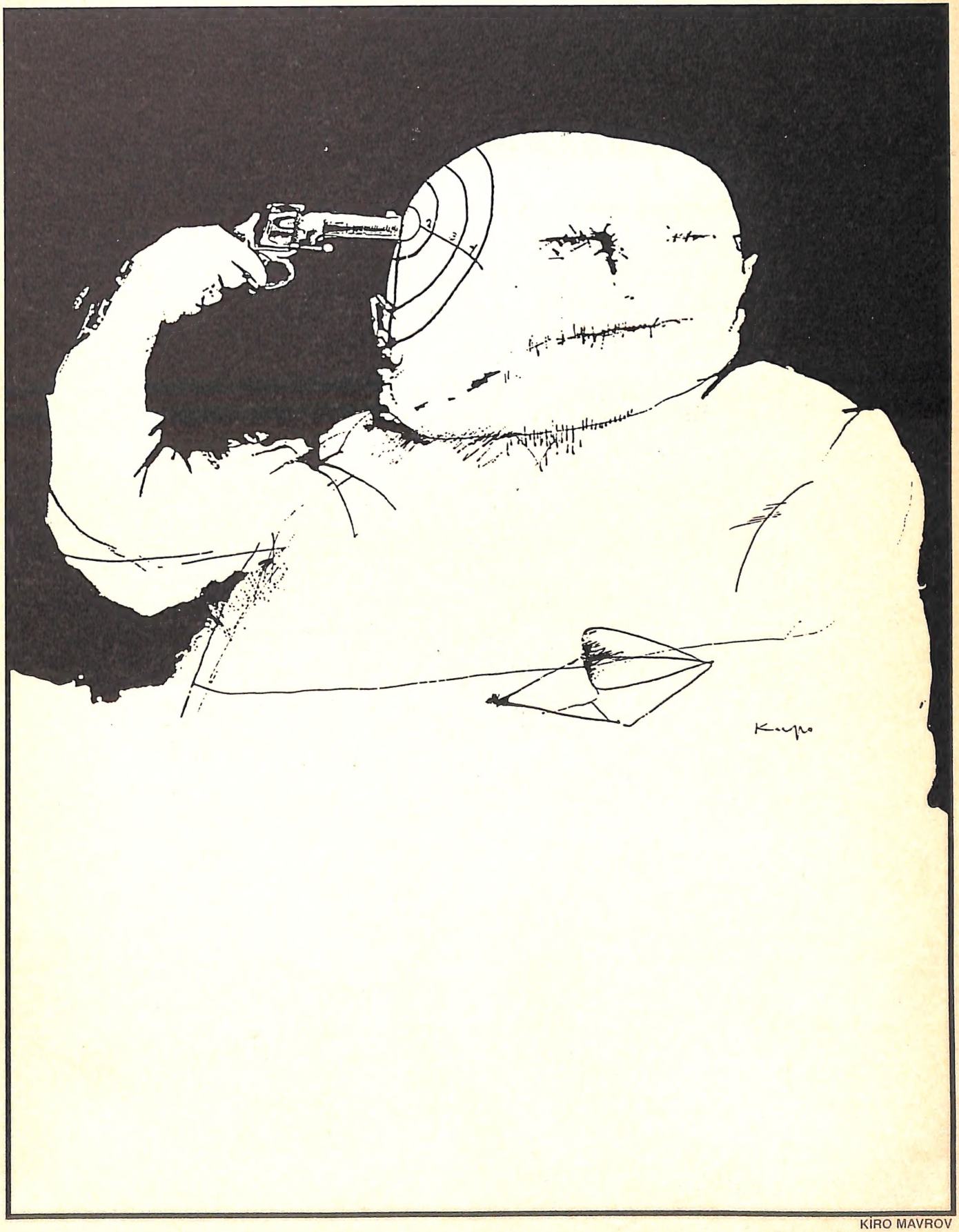

KİRO MAVROV

SAHİBİ VE YAYIN YÖNETMENİ
KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ
ANKARA TEMSİLCİLİĞİ ADINA
METİN PEKER

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
MURAT ÖZMENEK

YAYIN KURULU

ALİ FUAT SÜER
BÜLENT OKUTAN
CUMHUR GAZİOĞLU
OKTAY BİNGÖL
ORHAN TÜLEYLİOĞLU
MURAT SAYIN

KATKIDA BULUNANLAR

ALİ ULVİ ERSOY
ALİ ŞUR
ALİ OSMAN TAŞ
ALİ ŞÜKRÜ FİDAN
AHMET ERKANLI
AKIN ÖNDER
ALAATTİN KAÇAR
BAYRAM ALİ KARA
BURHAN ÖZOYAL
CEM KENAN ÖNGÜ
CEMAL ARIĞ
CEMALETTİN GÜZELOĞLU
CEZMİ ERMİŞ
CİHAN DEMİRCİ
ERDOĞAN KARAYEL
ERAY ÖZBEK
ERGÜL AKTAŞ
EROL ÖZDEMİR
HASAN SEÇKİN
HASAN UYSAL
HÜSEYİN ATABAŞ
HÜSEYİN TANYERİ
HİKMET CERRAH
GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU
İSMET LOKMAN
KADİR DOĞRUER
METE ARİF TOKMAK
MUHİTTİN KÖROĞLU
MUSTAFA BİLGİN
NECATİ ABACI
NURİ BİLGİN
OĞUZ GÜREL
ORHAN ENEZ
ÖZGÜR ARHAVİLİ
TAYFUN AKGÜL
TONGUÇ YAŞAR
SEÇKİN TEMUR
SEMİH POROY
SERDAR ÇAKIRER
YENER ÇAKMAK
YİĞİT ÖZGÜR

DERGİ TEMSİLCİLİKLERİ
Bursa/Mümin Bayram/İzmir·Cem Koç/
Trabzon·Adnan Taç/Sinop·Seyit Saatçi
Zonguldak·Kürşat Coşkun

DİZGİ: DAMAR LTD. ŞTİ. · ANKARA
Özveren Sok. 3/8 Demirtepe Tel: 0.312. 232 01 11

BASKI: KUBAN MATBAACILIK YAYINCILIK · ANKARA
Matbaacılar Sitesi 558. Sok. No:20 Tel: 0.312. 395 20 70

İRTİBAT VE YAZIŞMA ADRESİ:
Konur Sok. 31/10 Kızılay-ANKARA Tel-Faks: 0.312. 417 37 28

POSTA ÇEK NO: 104902 METİN PEKER
Altı Ay: 18.000.000 TL - Bir Yıllık: 36.000.000 TL.
Altı Ay: 24.000.000 TL. Bir Yıllık: 48.000.000 (Resmi Dairelere)

KAPAK KARİKATÜRÜ: TAYFUN AKGÜL

Karikatür Dergisi'ndeki eserler yazılı izin alınmadan kesinlikle yayımlanamaz.

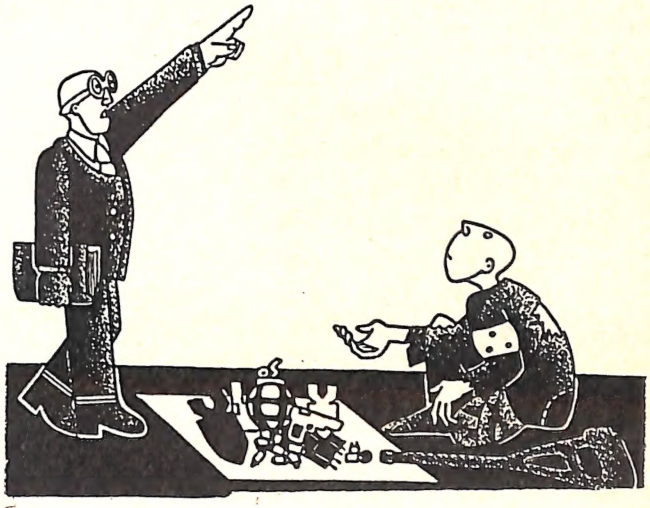

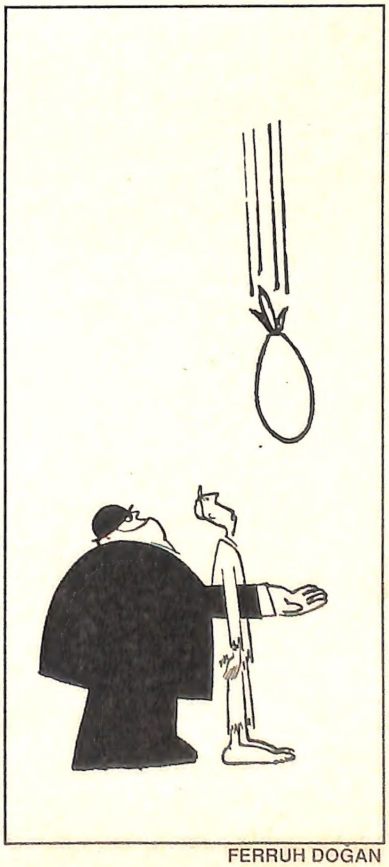

FERRUH DOĞAN

MAKSAT MUHABBET

hASAN uYSAL

Jiletli Personel

"Sadece seninkiler için ayrı bir kartvizit kutusu aldım." dedi bir arkadaşım, elinin tersiyle, uzattığım yeni işime ait kartvizitimi geri çevirirken. "Boşuna verme, hiçbir işime yaramıyor. Ne zaman seni arasam, 'buradan ayrıldı' diyorlar."

Gerçekten de durumum pek ayrımında değildim, meğerse doğru söylüyormuş arkadaşım. Çünkü eve dönüp, bir yerlerde birikmiş kartvizitlerimi saydım tek tek. İçimde eksikleri de olmalı, üstelik kartvizit bastırmaya fırsat bulamadan ayrıldığım da oldu. Sonuçta, 19 yılı aşıyor bu gazetecilik denen batağa düşeli. Anımsadığım kadarıyla bunun sadece 11 yılında, 2 ajans, 7 dergi, 6 gazetede çalışabilmişim. Toplayın hepsini, on beş ediyor. Danışmanlık, müşavirlik, editörlük gibi 'işsiz gözükmemek' için arada yaptığım tuhaflıkları da sayarsak, 4 yılı 'harbi işsiz' olarak geçen 19 yılda, yirmi bir değişik kartvizit sahibi olmuşum. Önümüzdeki yıllarda kartvizit sayımın katlanacağı ise, bana göre artık kesin.

Bazı insanların dünyaya, "dikiş tutturamamak" ya da "tutturmamak" için geldiklerine adım gibi eminim çünkü. Tıpkı bir türlü "adam olamayanlar" ya da "adam edilemeyenler" olduğu gibi...

Uzaktan davulun sesi hoş gelir, derler. Bunun hiç de kolay olmadığını tahmin edersiniz. Tahmin edemezseniz, çalıştığı dergiyi karıştırıp, üç ay önce istifa ettiği dergiye yazısını gönderen ya da yeni başladığı büro yerine iki yıl önce atıldığı gazeteye, sabahın erkeninde damlayan insanı da anlayamaz, hatta ona gülebilirsiniz. Hele ki o insan, istifa ettiğini sandığı için artık uğramadığı dergiden, bir hafta kadar sonra "yahu neredesin?" diye arandığında...

Daha da kanlı canlı olaylar yaşanır tabii ki bu kadar sık iş değiştirme ve işsizliklerin arasında. Giderek kirlenen mesleğiniz adına; bunca barışık ve ortayolcu yapınıza karşın, bir de "edepsiz, geçimsiz ve kavgacıya" çıkartırsınız adınızı. Dert tabii ki bu değil de, bunca yoğunluk ve hayhuy içinde, ah o kimle kavga ettiğinizi, kimle barışık olduğunuzu unutmak yok mu?..

***

Benim durumumda olan, yani ortalama her üç-beş ayda bir işinden ayrılan ya da atılan birisiyle karşılaşsam ne yapardım acaba? Öyle ya, normal bir insan, niye bu kadar sık iş değiştirir ki? En basitinden anormal birisidir. Ya manyaktır, ya edepsizdir, ya ahlâksızdır! Tembel, beceriksiz veya her şeyi kırıp döken birisi de olabilir. Böyle bir insanla hiç görüşür müyüm?

Ama inanın ki, benim durumum buna hiç benzemiyor.

Neye benzediğini anlatmak da çok zor! Şimdi nasıl anlatsam ki?

Hani kız doktora gitmiş, "Aman doktor bey ocağınıza düştüm." demiş. "Sevgilimle birbirimizi çok seviyoruz. İki gün sonra da evleniyoruz. Ancak ben bakire değilim ve o bunu çok önemsiyor. Ne olur bir şeyler yapın."

"Peki" demiş doktor ve gerekeni yapmış. Kız giderken de, "Aman ha, gerdek gecesinin sabahı mutlaka bana gel!" diye uyarmış.

Kız iki gün sonra pür neşe gelmiş doktora. Ağız fiyonk! "Sağolun doktor bey" deyip, yapışmış doktorun hünerli ellerine. "Beni mahvolmaktan, yuvamızı yıkılmaktan kurtardınız. Ellerinize sağlık, ne yaptıysanız, şakır şakır da kan geldi. Eşim de mutlu oldu, ben de."

Doktor sakin sakin başını sallamış:

"Tamam uzatma, şimdi yat şuraya da çıkaralım artık jileti."

***

Sanırım durumum anlaşıldı. İşçi sınıfının, patronla ilişkisinden önce kendisini beğendirmek için traş olan değil, tersine jilet takan azınlık grubundanız. Malûmunuzdur, patron-personel ilişkisi... Sonuç olarak, piyasada jiletle dolaştığımı ve bu ilişkide kanın benden değil, patronlardan geldiğini de itiraf ettikten sonra, böylece kendime neden bir partner, daha doğrusu iş dayandıramadığımı anlatabildim. Patron kıyak olsun diye traşlı dolaşan onca yalak personel varken, siz de olsanız benim gibi jiletli bir personelle çalışır mıydınız?

İlgililenenler için önemli not: Bu arada işimden yine ayrıldım. İnsan, heyecanını yitirdiği yerde bir dakika bile durmamalı bana göre. Ben de öyle yaptım! Arayan falan olursa diye söylüyorum, şimdilerde İmge Yayınevi'nde personelim.

Bir de özel notumuzu iletelim. "Hasan Uysal evli mi?" diye soran Bursalı okur kardeşime işte yanıt: "Hayır, akıllıyım!"

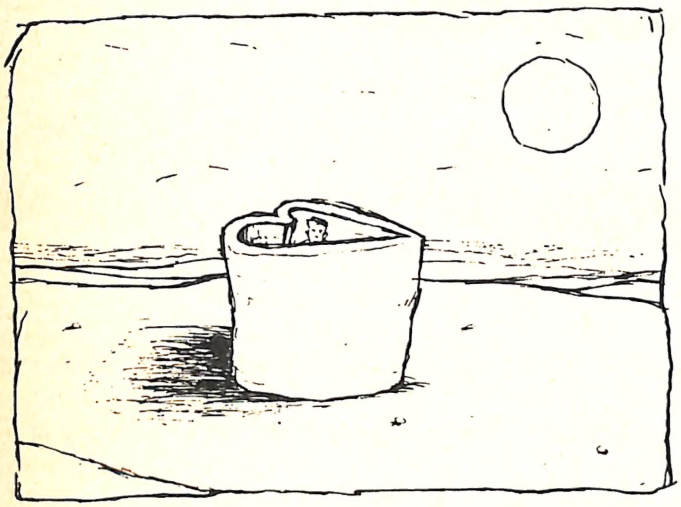

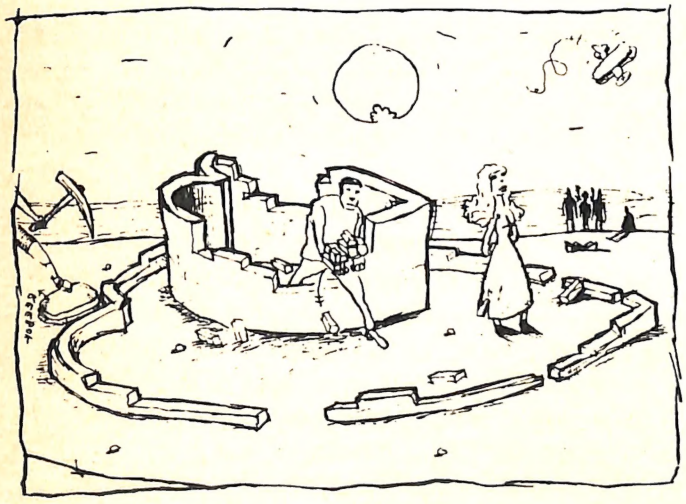

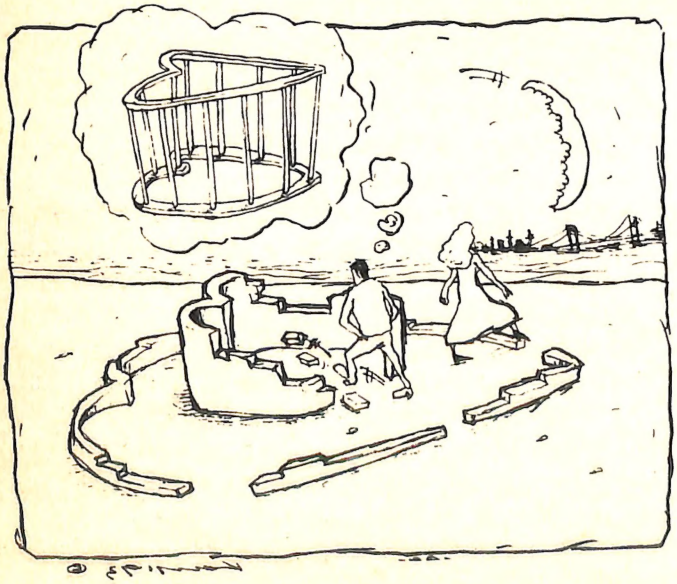

KAYIHAN FIRAT

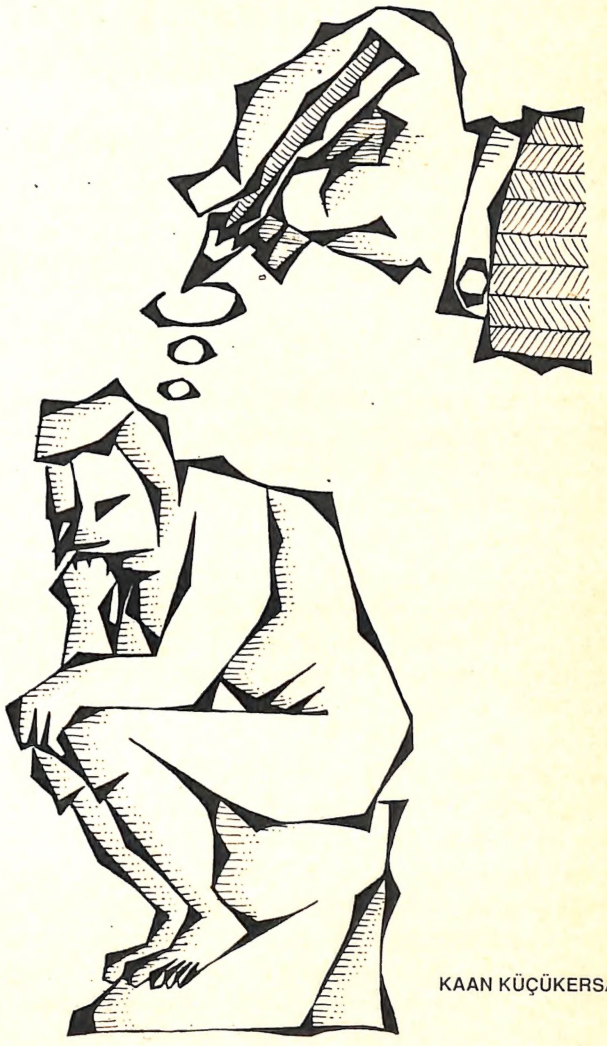

KAAN KÜÇÜKERSAN

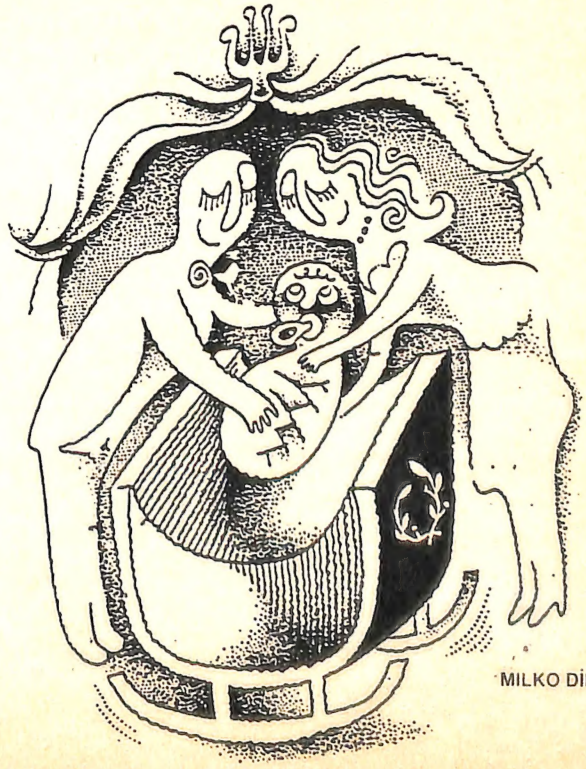

MILKO DİKOV

dinozorun yeri

hüseyin atabaş

SOKAKLAR VE TERÖR

Sokaktaki adamın soğuk savaştan kaynaklanan terör korkusu, Berlin duvarının yıkıldığı ya da 1990'ların başlarında sosyalist blokun dağılmaya başladığı süreçten sonra bitti mi sanıyorsunuz? Belki, ama günlük yaşamın içinde yuvarlanan o adam, kimilerimiz ayrımında olmasak bile, cennet vatanımızda bir başka korkunun, bir başka terörün anaforunda savruluyor! Bu öyle bir terör ki; "İkiz Kuleler"i, "Pentagon"u, dolayısıyla "Yeni Dünya Düzeni"nin ağababalığını üstlenen Amerika Birleşik Devletleri'ni hedef seçen teröre benzemese de günlük yaşamımızda yuvalanmış. Daha küçük, daha yaygın, daha yaşamımızın içinde, daha "meşru" gibi gözüken, sokağa adım attığımızda ayağımıza sarılan, karşımıza dikilen sinsi bir terör bu!..

* * *

Yok canım, öyle yeni bir terör türü keşfetmiş değilim. Şehirlerarası yollardaki trafik teröründen bile değil, bildiğiniz bizim kent sokaklarından sözediyorum: Yaya kaldırımlarına, yetmedi gelip geçmeye ayrılan yola karmakarışık bırakılan araba terörinden sözediyorum. Sözde beton saksılarla donatılarak; kebapçı, cafe, lokanta ve pastanelerin sokak işgallerinden sözediyorum... Yaya kaldırımlarına dikilen beton mantarlardan, çakılan "biçimlendirilmiş" demirlerden, çekilen zincirlerden, tel örgülerden sözediyorum.

Birkaç yıl oluyor; bir radyoda program yapıyordum. Bir gün görme özürlü bir grup genç geldi; "Ölümümüz sokaklardaki şu mantarlardan, yüksek tretuvarlardan olacak, ne olur, ilgilileri bir uyarın." dediler. Uyardık, ama kimin umrunda. Yerel yönetim yöneticilerimiz, yerel meclis üyelerine büfe yeri bulmakla meşguller; sokağa ancak o gözle bakıyorlar!..

Oysa uygar dünyanın, özellikle Avrupa'nın hemen tüm kentlerinde bizdeki gibi büfe işgalleri yok, tretuvarlar ortadan kaldırılmış, sokaklar duvardan duvara dümdüz. Yaya yolu, bisiklet yolu, oto yolu çizgilerle ayrılmış. Trafik ışıklarını isterseniz kendinize göre, isterseniz kediye, köpeğe göre ayarlayabilirsiniz. Ama hiç kimse bu olanağı kötüye kullanmaz. Bize özgü dalgınlıkla ayağınız rastgele oto yoluna gidecek olsa, trafik zınk diye durur. "Ne oldu?" diye afallarsınız.

* * *

1970'li yılların sonlarında, Ankara'nın en canlı merkezi Kızılay'da yaya bölgeleri oluşturulmuş, havuzlar yapılmış, kent mobilyaları yerleştirilmişti. Şimdi tümünün yerinde yeller esiyor, daha doğrusu esemiyor. Çünkü pek çoğu otopark gibi, pazar yeri gibi, açık depo ve çöplük gibi kullanılıyor. Ankara'nın Sıhhiye'sindeki Abdi İpekçi Parkı yok olmuş, Güvenpark bitirilmiş, Kurtuluş Parkı can çekişiyor, Atatürk Kültür Merkezi'nin çevresinde eşekler otluyor, içine pislikten giremiyorsunuz, Gençlik Parkı desen Allah'a emanet. Atatürk Orman Çiftliği habire tırtıklanıyor... Atatürk Bulvarı kalın zincirlerle bölünerek çirkinleştirilmiş, büyük masraflarla yapılan fıskiyeler çalışmaz durumda. Merak bu ya; dünyanın "en yükseğe" fışkırtan fıskiyesine sahip olmakla övünen Ankara, dünyanın en yoğun tabela kirliliğine/terörüne sahip olmakla da onur duyuyor mu acaba?

Yolları zincirlerle ayıran, kenti üst geçitlerle çevre yoluna dönüştüren yerel yönetimleri de haksız buluyor değilim hani. Bunları; kullanmasını, korumasını bilmeyen "kentli" için, yasakçı düşünce sahiplerinin önlemi olarak değerlendirmek de olanaklı çünkü.

* * *

Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un sokaklarındaki tükrüntüleri külle örtme hizmeti görmesi için bir vakıf kurmuşmuş. O günkü temizlik özenimiz demek ki hâlâ sürüyor!.. Bir tek farkla ki; serbest pazar ekonomisine ayak uyduran ülkemizde sokaklar işportacılarla kâğıt mendil satan, yara bandı pazarlayan çocuklarla doldu. Öte yandan sokaklarımız dilendirilen çocuklarla da dolu. Sokaklarımız, ekmek parası peşinde olay çıkarmaya teşne dönmelerle, fahişe kız çocuklarıyla, tiner koklayan oğlanlarla dolu.

Terör sadece topla, tüfekle, uçakla olmaz. Ekonomik terör var, cehalet terörü var... Bizim Temel akşam işten dönerken bakmış ki, bütün mahalleli toplanmış, adamın birini damdan indirmeye çalışıyor, ama bir türlü indiremiyorlar. Bizimki yanaşmış kalabalığa:

- Ben indirirum oni, getırın bağa bi urgan, demiş.

Almış urganı, damdaki adama seslenmiş:

- Al habunin ucuni da bağla belıne.

Bir ucu Temel'in elindeki urganı bağlamış adam beline. Temel:

- Sıki dur, çekeyirum, demiş ve vargücüyle asılmış ipe.

Zavallı adam anında Allah'ın rahmetine kavuşmuş aşağı düşünce.

Olayı seyredenler:

- Ula ne yaptun? Adam öldi, demişler.

Temel şaşkın ve mahçup:

- Valla, geçen bizum köyde adamin biruni kuyidan iplan kurtardilar. O ölmediydu; bir yanlışluk oldi, ama ben da anlayamadum, demiş!..

Bizim hükümet de galiba dama çıkan ekonomiyi kuyudan çıkarma yöntemiyle kurtarmaya çabalıyor. Bu da cehaletin ve beceriksizliğin terörü olsa gerek!

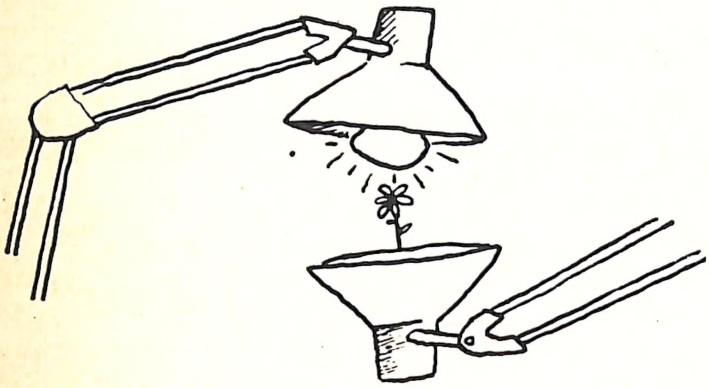

HATAY DUMLUPINAR

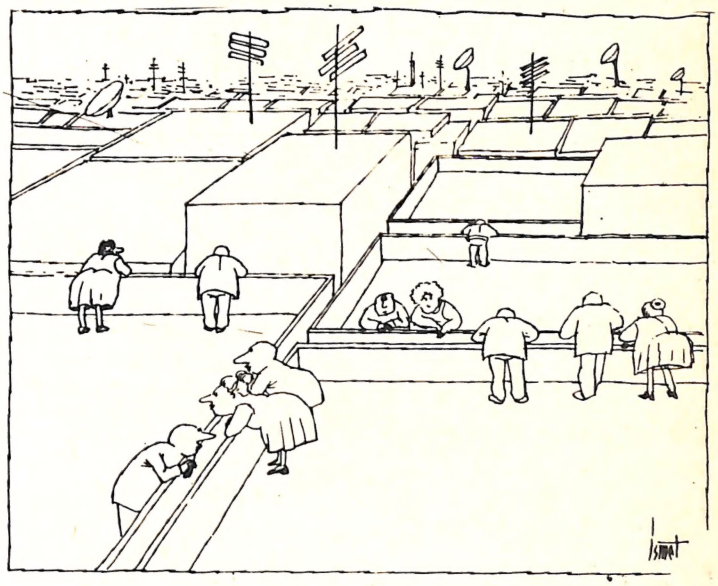

İSMET LOKMAN

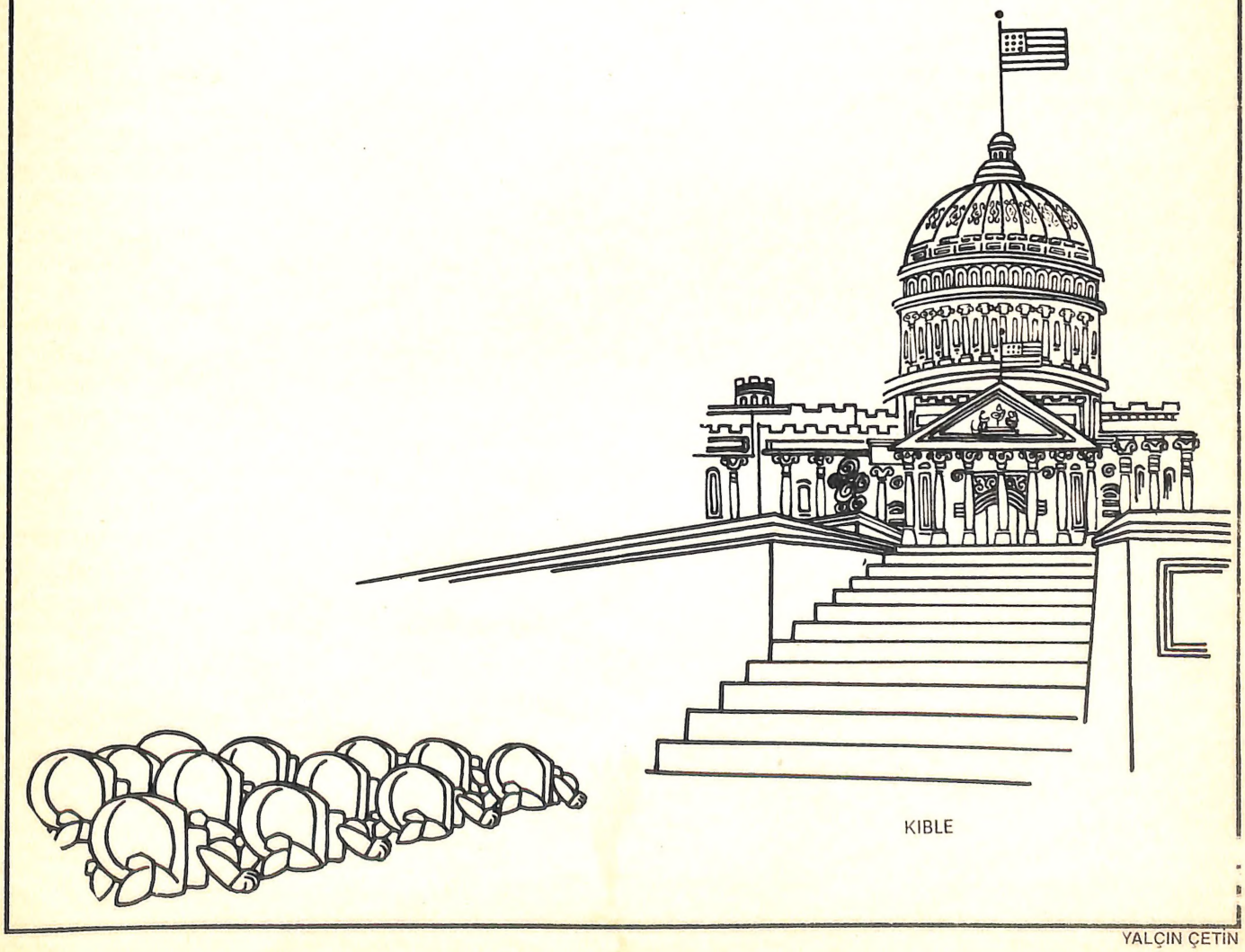

KIBLE

YALÇIN ÇETİN

BİR KARİKATÜR ALBÜMÜ / BİR KARİKATÜRCÜ

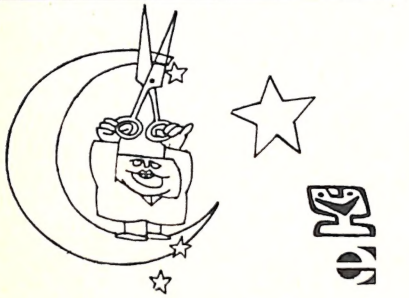

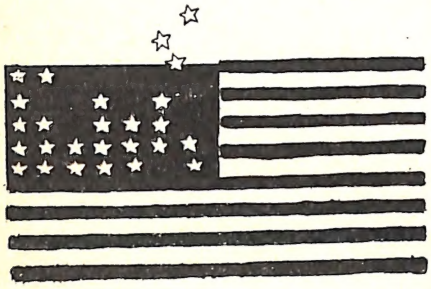

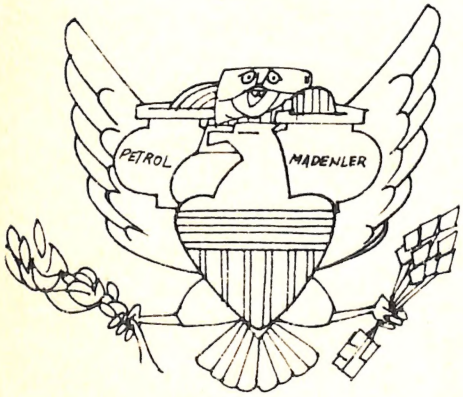

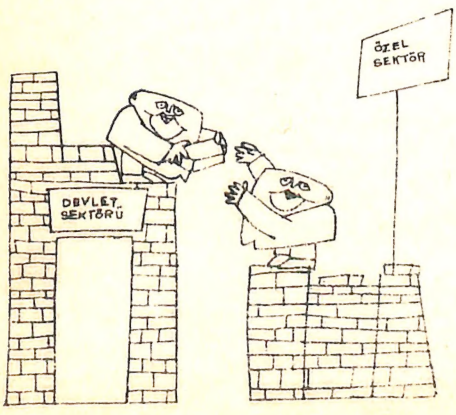

KARİKATÜR VE ÇİZGİ FİLM USTASI. TONGUÇ YAŞAR'IN "SÜLÜNAME" İSİMLİ KARİKATÜR ALBÜMÜ E. YAYINEVİNİN MİZAH DİZİLERİNDEN TEMMUZ 1969 YILINDA YAYINLANMIŞTIR. ZAMANIN BAŞBAKANI, GÜNÜMÜZÜN CUMHURBAŞKANI SÜLEYMAN DEMİREL'İN İCRAATLARINI KONU ALAN KARİKATÜRLERDEN OLUŞAN ALBÜMDE, **SÜLÜ SÜLÜ SÜLÜMÜZ/AMERİKAN GÜLÜMÜZ/SENDEN DAVACI OLUR/DİRİMİZ VE ÖLÜMÜZ** BENZERİ DÖRTLÜKLER DE YER ALMAKTADIR.

1932 İSTANBUL DOĞUMLU OLAN TONGUÇ YAŞAR'IN.

VATAN GAZETESİ VE YÖN DERGİSİ'NDE YAYINLADIĞI KARİKATÜRLER, BÜYÜK İLGİ UYANDIRMIŞTIR. ÇİZGİ FİLM SANATINDA DA DEĞERLİ ÇALIŞMALARI OLAN USTAMIZI, KARİKATÜR DERGİSİ OLARAK SAYGIYLA SELAMLIYORUZ.

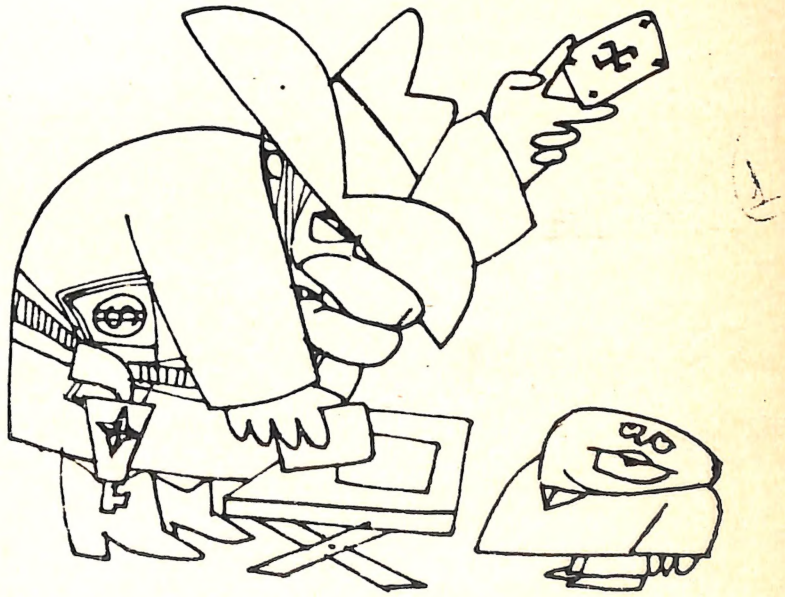

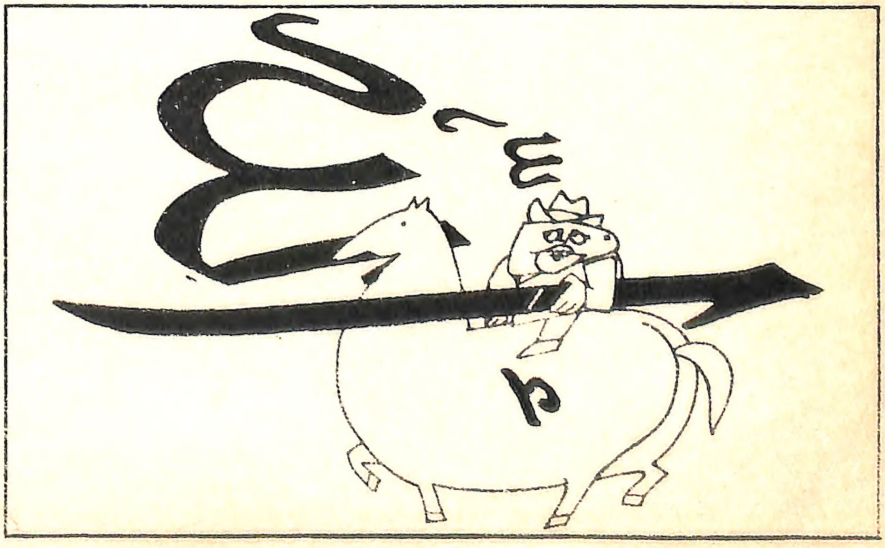

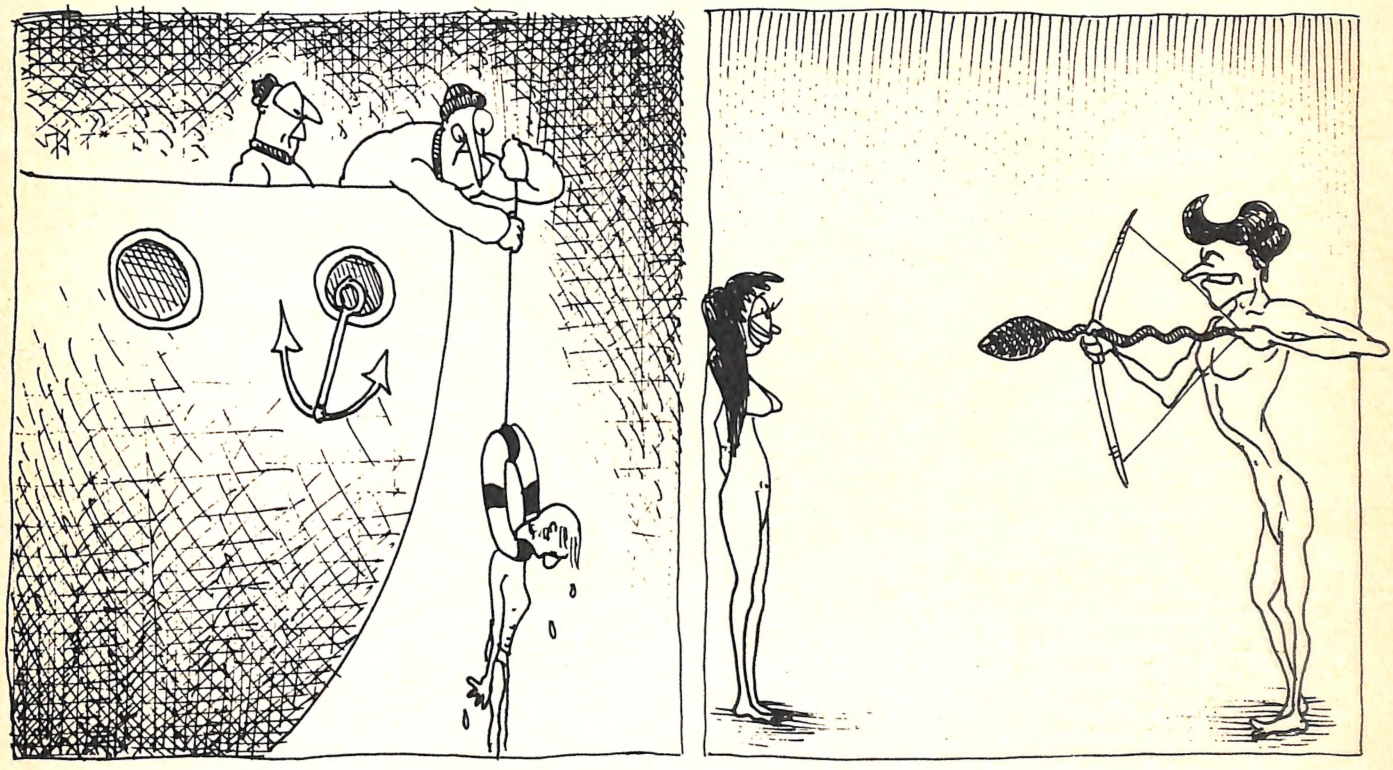

YİĞİT ÖZGÜR

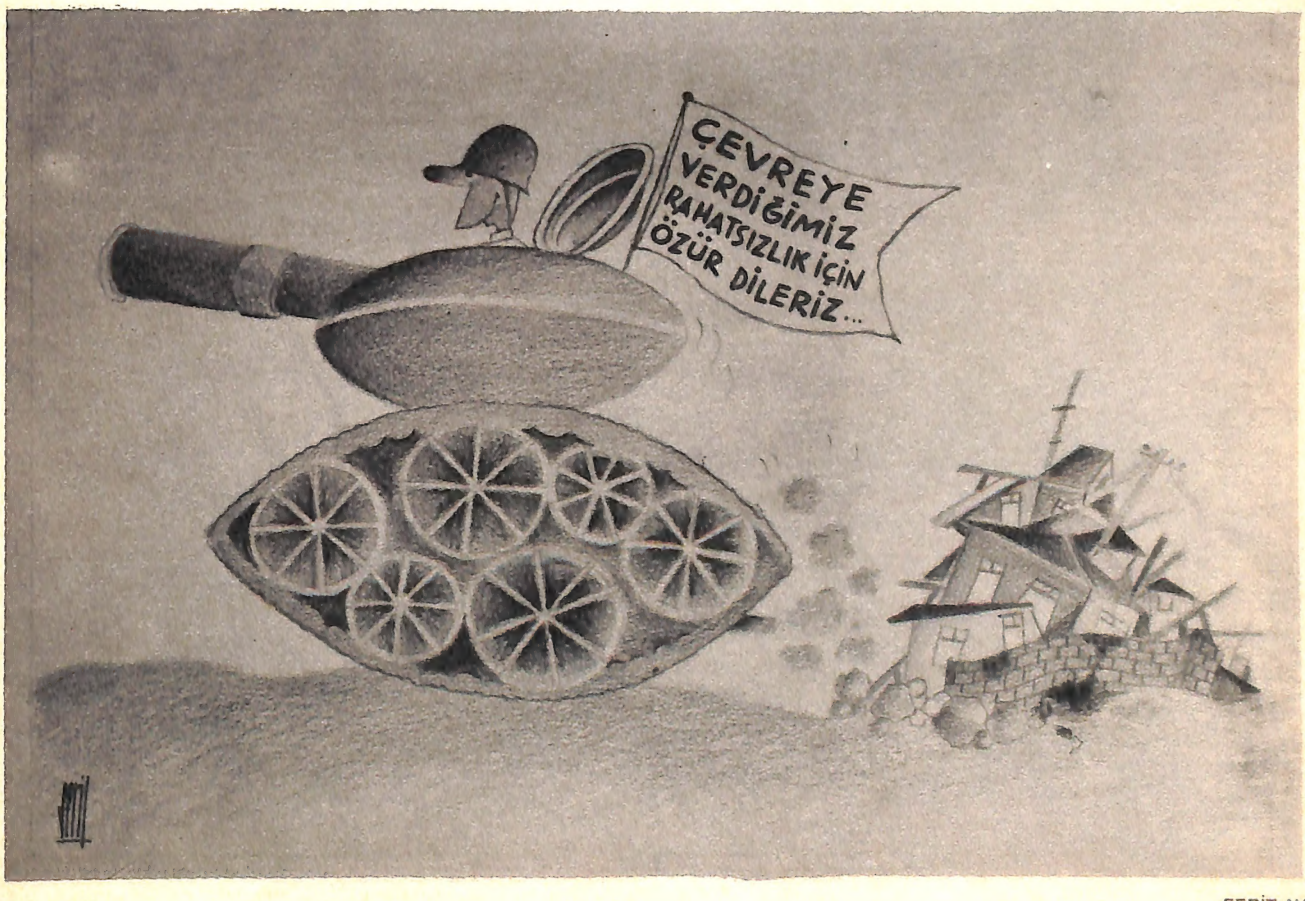

FERİT AVCI

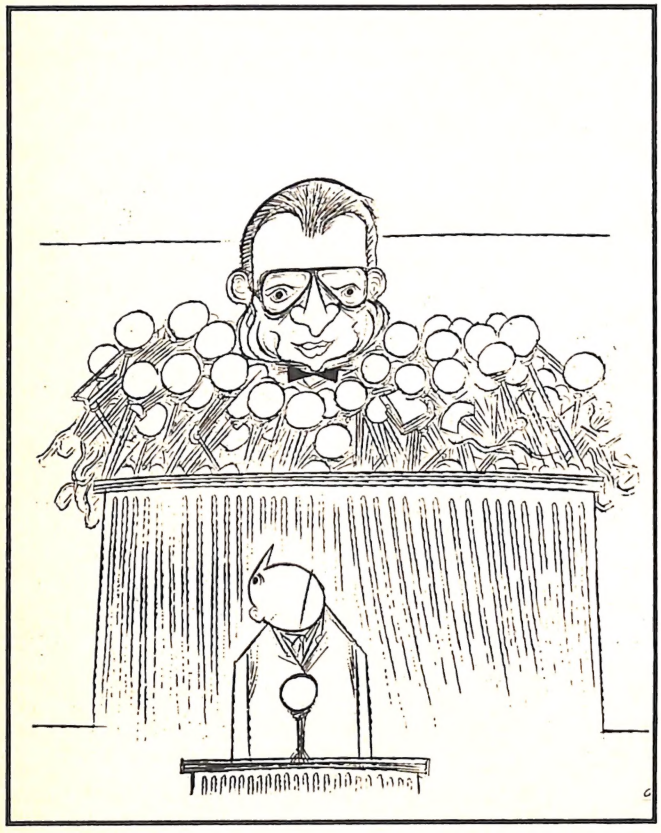

OĞUZ GÜREL

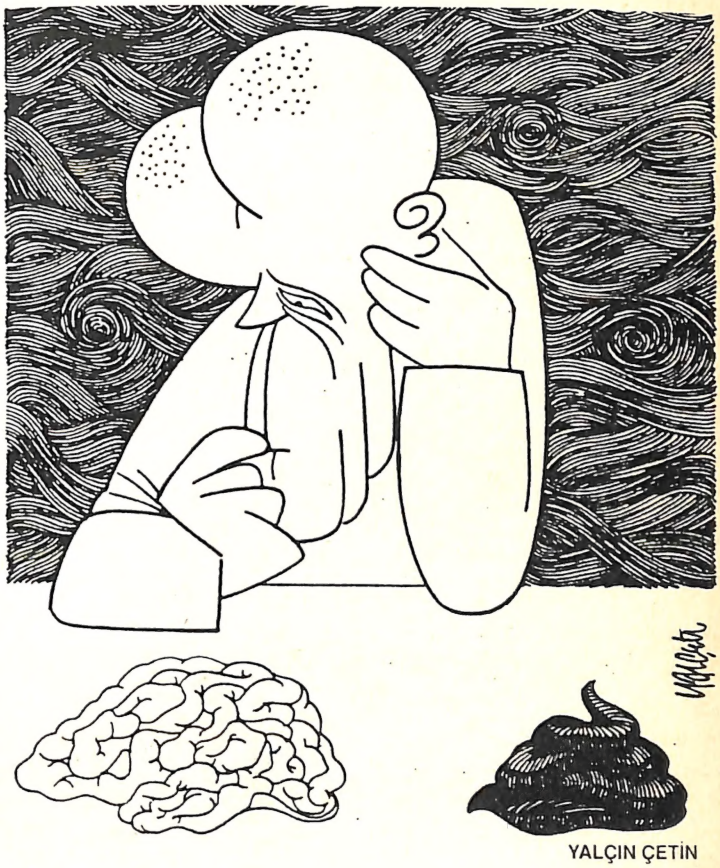

YALÇIN ÇETİN

RUHİ TEK TREN PENCERESİNDEN

RAPOR

Tren yaz sıcağından bunalmış gibiydi, sanki terliyordu.

Şimdi moda gündem değiştirmekti. Canı sıkılan, işine gelmeyen, sıcaktan terleyen gündemi değiştiriyordu. Sanki trenin makas değiştirmesi gibi bir şeydi.

Gözlüğünü düzelten yolcu, yanındakine baktı, mırıldanmaya başladı:

— Enflasyon, yargısız infaz, özel tim, memurlara toplu sözleşmeli grevli sendika hakkı, demokratikleşme, özgürlük, insanca yaşama, tasarruf önlemlerinin gölgesindeki zırt-pırt yurt dışı gezileri unutuldu.

Yanındaki merakla sordu:

— Şimdi ne var gündemde?

Gözlüklü sırıttı:

— Rapor... dedi. Hemen ekledi.

— Doğu raporu. Bu rapor öne geçi. Raporu okuyan okumayan, anlayan anlamayan konuştu, yazdı.

Tren, sanki bu gündemle dalga geçer gibiydi. Tıkırdıyordu. Görünen köye kılavuz isteniyordu.

Makinist, trenin düdüğüne asıldı. Uykudan yeni uyananları kendine getirmek ister gibiydi.

SAYI

Haydarpaşa-Adapazarı treni bilmem kaçıncı kez yine yoldaydı.

Trenin penceresinden betonlara, çöp yığınlarına, maviliğini yitirmiş denize bakan yolcu, konuşmasını sürdürdü.

— Değiştirilir, değiştirilmez, beceririer, beceremezler diye diye lige adını koydu: Anayasa sivilleştirildi. Tarihi karar alındı. Ne yapılıştı. Milletvekili sayısı çoğaltılmıştı.

— Seçim zamanı verilen söz, bu muydu?

— Bazıları için söz ağızdan çıkar.

Çocuk parmakları ile sayıyordu.

— Yüz... iki yüz... beş yüz...

Dedesi gülümsedi.

— Evladım ne beş yüzü... Adamlarda yüz çok. Senin parmakların yetmez, dedi. Üniversite öğrencisi olan genç söze karıştı: Milletvekili sayısını yine de az tuttular. Bence altıbine çıkarılmalıydı. Böylece memleket refaha kavuşurdu. Hele bakan sayısını da yaptın mıydı iki yüz. İşler tıkırında yürürdü. Bir de bakanlığı üçer aylık turnikeye soktun muydu. Herkes bakan olur, bir seçilen ölünceye kadar mutlu-kutlu yaşar. Amaç halka hizmet değil mi? Yani onlar böyle söylemiyorlar mı? Eh artık bu kadar bakana 10 tanede başbakan yaptın mı, sen sağ, ben selamet.

Tren sallana sallana ilerledi. Çocuk dedesinin ceketini çekiştirdi. Dede... ben istemiyorum. Atasözümüz var. Nerede çokluk orada...

Dedesi çocuğun ağzını kapattı. Makinist düdüğe öyle bir asıldı ki Dil Ovasındaki evlerde uyuyanlar yataklarından fırladı.

TURGAY KARADAĞ

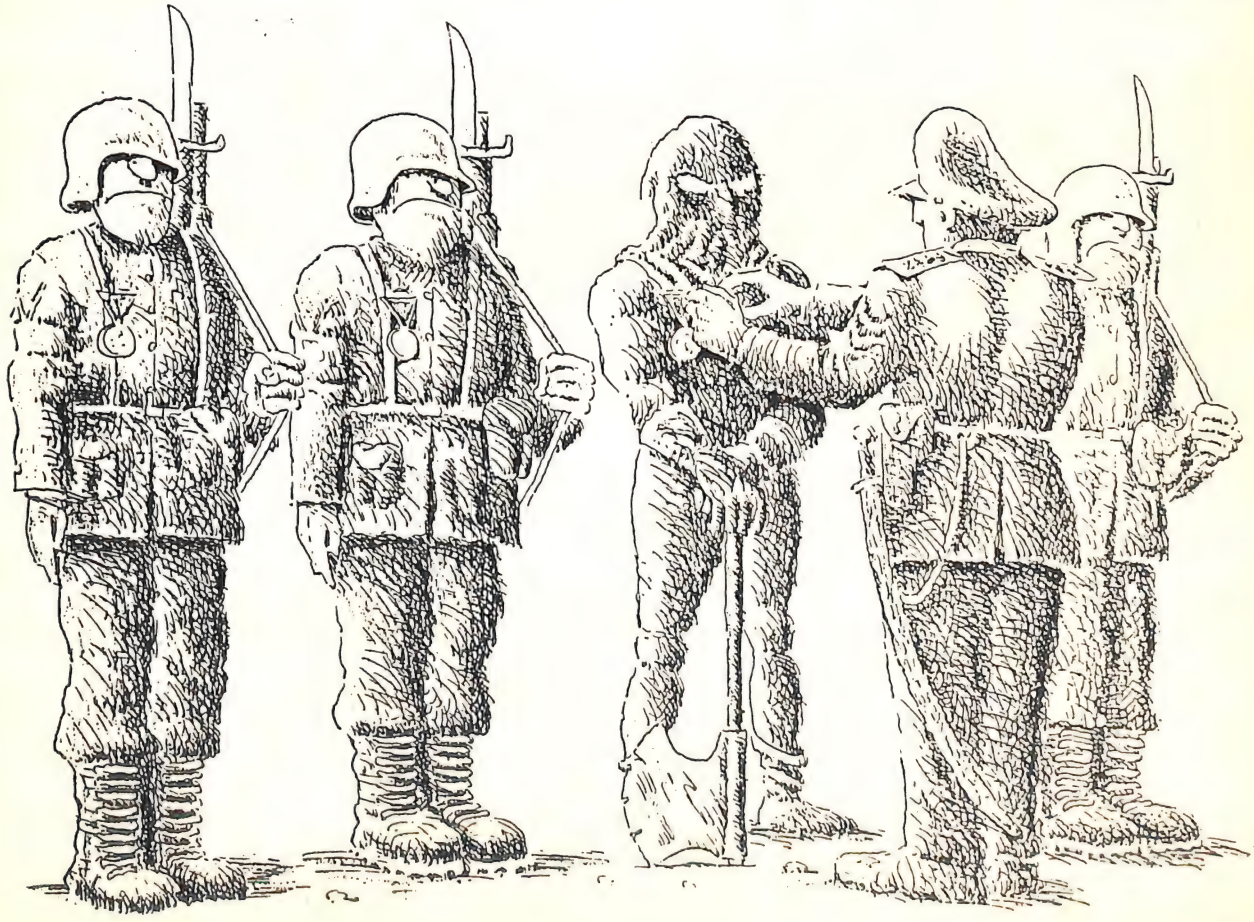

ABDULMECİT ÖZBEK

EROL ÖZDEMİR

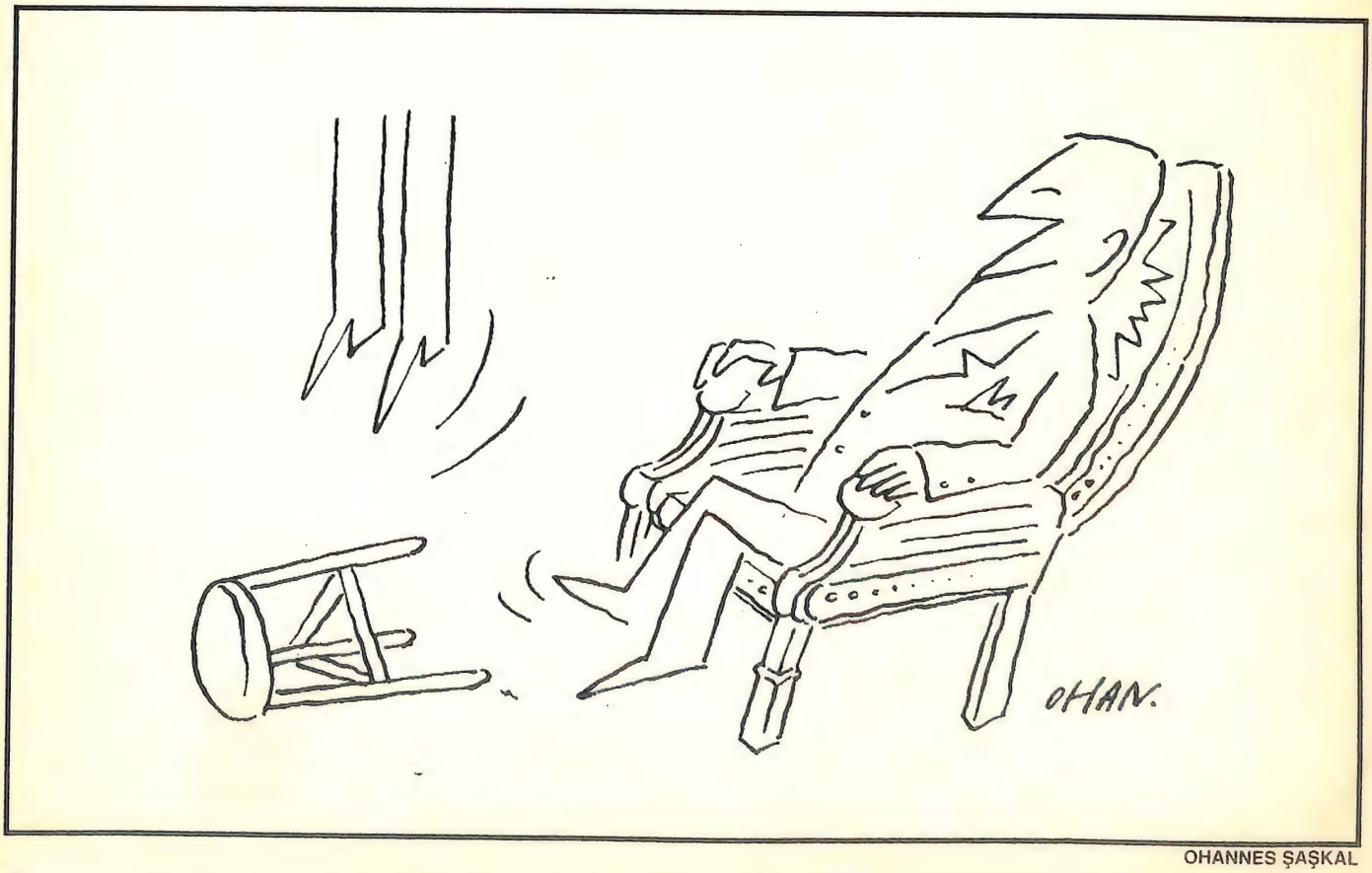

OHANNES ŞAŞKAL

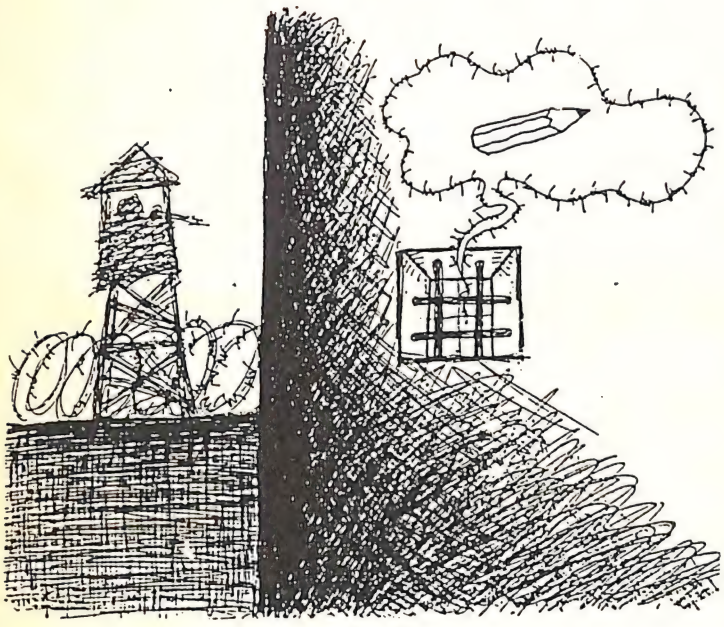

TAYFUN AKGÜL

ALİ ULVİ ERSOY

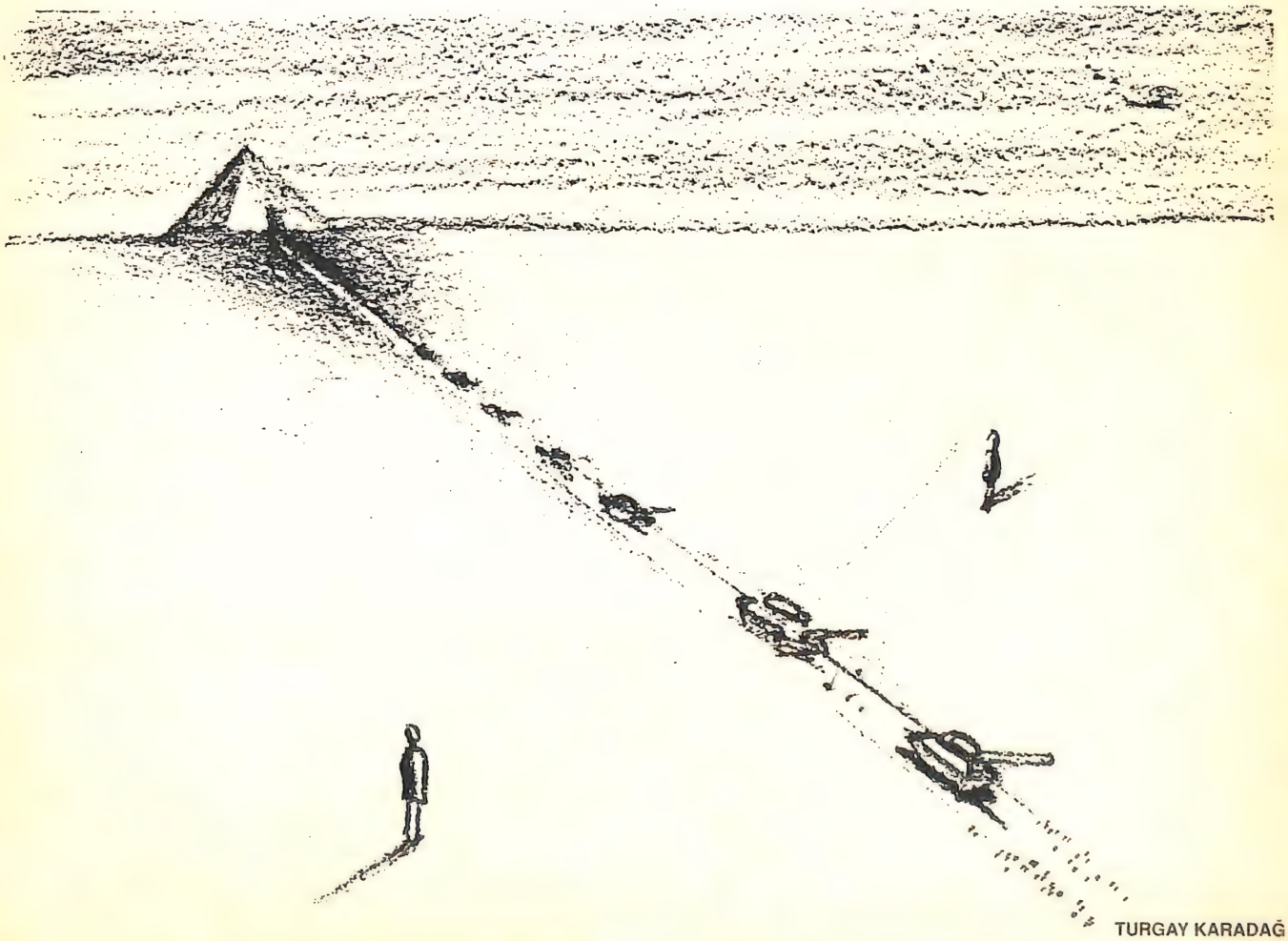

TURGAY KARADAĞ

GAZETELERDE YABANCI ÇİZGİ VE KARİKATÜR BANTLAR* (1950-1970)

Levent Cantek

Türkiye'de çizgi romanın büyük popülarite kazandığı günler ellili yıllara tekabül eder. Özellikle Hürriyet'in çıkışı ve gazetenin 1950 yılında renkil bir çizgi roman ilavesi vermeye başlamasıyla işe diğer gazeteler de karıştı. Çizgi roman bu yeni rekabet günlerinin temel taşlarından biri oldu.

Bugüne göre küçük çaplı olsa da bir medya savaşı da o zamanlar başladı. Para getirmesinden olacak, çoğu karikatürden gelme onlarca genç çizer de bu hafif çapta kaotik ortamda iş buldular. Hepsi çizgi roman çizmeye başladılar. Ancak böyle büyük bir çoğunluğu yaptıkları iş için sürekliliği sağlayabilecek enerjiye ve disipline sahip değildiler. Gerçi olaya tek yönlü bakmamak gerekiyor. Onlar da rekabet içindeydiler. Yaptıkları işi onlardan daha kaliteli ve daha ucuz yapan (!) bir rakipleri vardı. Yabancı çizgi ve karikatür bantlar... Bu noktada işe türün çeşitli örneklerini getiren ajanslar giriyordu. İstanbul gazetelerinde yayımlanan bu çalışmaların büyük bir çoğunluğunu Türk Haberler Ajansı getiriyordu. Bu cazip iş sonraları ONK, kesim ve günümüzün Gamma-Medya ajanslarına kadar sürdü. Yayımlanan yabancı örneklerse toplamda onlu rakamları aşabilecek bir çeşitliliğe sahip değildi. Hepsi o gazeteden öbürüne geçip durdu. Alternatifsiz, yeniliksiz, daha önce beğenilmiş, iş yapmış örneklerin benzerleri tercih ediliyordu. "Bana Fatoş ve Güngörmüşler gibi bir şey, Dedektif Nik gibi bir polisiye mesela" diye sipariş veriliyordu. Ajans sahipleri de durumdan şikâyetçi değildiler. Onlar da hal ve gidişatın sonuçlarını yabancı ajanslardan İngilizce talep ediyorlardı.

Bu yazı çerçevesinde fazlaca talep edilen, gazetelerimizde yayımlanan tanınmış çizgi ve karikatür bantların bir listesini bulacaksınız. İçinde hataları, eksiklikleri olacağını biz baştan kabul ediyoruz. Amacamız, daha önceleri de yazdığımız gibi konuyu araştıracak dostlara küçük bir kılavuz çıkartabilmek... Dileğimiz, konu üzerinde uzman sayılan birkaç kişinin tekelini kırabilecek yeni ve genç seslerin çıkabilmesi... Ne demeli, niyetimiz kimseyi kırmak değildir.

Baykara: (Garth, Yaz.: Stephen Dowling, Çiz.: John Allard) 18.11.1953-1964 (Ulus) 8.11.1966-26.2.1980 (Cumhuriyet)

Boncuk: (Walt Disney) 1957, Milliyet.

Brick Bradford: (Yaz.: Rift, Çiz.: Clarence Gray) 1955 (Tan), 1959 (Tercüman)

Buck Rogers: (Yaz.: Nowlan, Çiz.: Calkins) 1956 (Yeni Asır), 1957 (Vatan).

Cimcimeler: (Snoppy, Charles M. Schulz) 1956 (Vatan).

Dedektif Demir Bilek: (Big Ben Bolt, Holdaway) 1956 (Yeni Asır).

Dedektif Nik: (Rip Kirby, Alex Raymond) 17.7.1950'den günümüze (Hürriyet) Raymond'un ölümüyle John Prentice 1957'den itibaren seriyi sürdürdü.

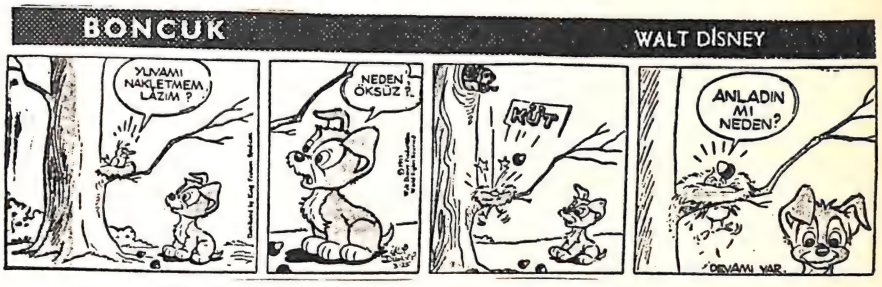

Fatoş: (Blondie, Chic Young) 30 Nisan 1950'den günümüze (Hürriyet). Haftalık olarak yayımlanan dizi 1953'ten itibaren günlük olarak sürdü.

Genç Kız Kalbi: (The Heart of Juliet Jones, Stan Drake) 15.8.1954 (Yeni Sabah).

Gordon: (Flash Gordon, Alex Raymond) 1.7.1954 (Hürriyet).

Güngörmüşler: (Bringing up Fathers, George McManus) Bkz. Fatoş.

Hasbi Tembeler: (Beele Bailey, Walker) 18.8.1954-1961 (Vatan), 1968 (Yeni İstanbul)

Hoş Memo: (Lil Abner, All Capp) 2 Şubat 1951 (Vatan) 1962 (Milliyet).

Johny Hazard: (Frank Robbins) 1957 (Milliyet).

Ormanlar Hakimi: (Jungle Jim, Alex Raymond) 1954 (Dünya).

Kahraman Prens: (Prince Vaillant, Hal Foster) 4.7.1954-9.5.1959 (Hürriyet) 1964 (Akşam).

Kaptan Edi ve Büdü: (Max and Moritz) 2.2.1951 (Vatan).

Kızılmaske (Fantoma, Lee Falk) 1955 (Tan).

Korkusuz Davut: (Dick Tracy, Chester Gould) 1957-8 (Milliyet).

Maruf Bey: (Martin) 1955 (Milliyet).

Maskeli Süvari: (Lone Ranger, Yaz.: Striker, Çiz.: Kressy) 1955 (Tan).

Mandrake: (Yaz.: Lee Falk, Çiz.: Phil Davis) 1956 (Tercüman), 1963 (Yeni Asır).

Nilüfer: (Long Sam, All Capp) 20.2.1954-7.2.1963 (Hürriyet)

Profesör Nimbus: (Andre Daix) 1953 (Cumhuriyet).

Rüzgâr Çelebi: (Max, Bara) 1957 (Vatan) 1964 (Yeni Asır).

Sahne Aşkları: (On Stage, L. Starr) 1958 (Milliyet).

Silvia: 30 Nisan 1953 (Ulus).

Steve Canyon: (Milton Caniff) 1963 (Yeni İstanbul).

Tarzan: (Hal Foster) 1951 (Vatan), 1968 (Yeni İstanbul).

Temel Reis: (Popeye, Segar) 1956 (Havadis).

X-9: (Alex Raymond) 1955 (Yeni Sabah).

Uçan Adam: (Superman, Yaz.: Siegel, Çiz.: Shuster) 1956 (Yeni Sabah).

(*) Parantez içinde yazılan üretici isimleri özellikle yazılmıştır. Ancak yayın tarihlerinde genel olarak bu isimlerin değil, onların devamcılarının çalışmaları kullanılmıştır..

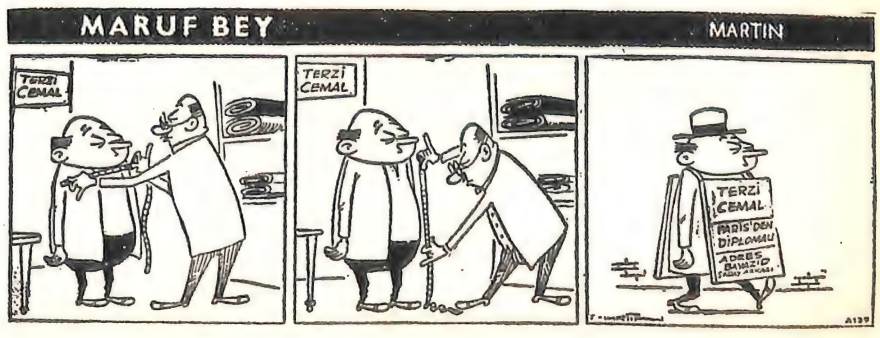

İSMET LOKMAN

MURTAZA ALBAYRAK

MEHMET TEVLİM

OHANNES ŞAŞKAL

KARİKATÜRİST ANEKDOTLARI

■

YENER ÇAKMAK

■

ÇOK DOSTU OLAN YALNIZ ADAM

Necip Fazık Kısakürek'in bacanağı Yusuf Ziya Ortaç "Bizim Yokuş" adlı hatırat kitabında, Zeki Beyner'i şöyle anlatıyor:

Karikatürlerinde, baktıkça insanın içini sızlatan bir yalnız adam vardır. Onun saçları uzamış, pantolonu kısalmış, güvercinlere bakar gülümser, düşen yapraklara bakar düşünür, genç kızlara bakar yutkunur. İşte o kâğıt üstündeki hazin adam bizim Zeki'dir. Bizim Zeki Beyner! Yalnız adam dedim. Ama ne kadar yalnız, ne kadar! Arkadaşlarından öğrendim. Ablası yok, ağabeyi yok, amcası yok, teyzesi yok. Dudakları bir kere anne dememiş, bir kere baba dememiş, benim Zekiciğimin! Ama bütün tabiat ve bütün insanlık onun dostu, onun arkadaşı, onun akrabasıdır. Çiçekler, çocuklar, gençler, ihtiyarlar ve yoksullar. Şu açık hava otelinde, bir kanepeye uzanmış, yıldızların altında uyuyan kimsesiz, şu meyhane kapısında yalpalayan sarhoş, şu çınar kovuğunda barınmış aile, bütün Akbaba sayfalarında gördüğümüz o insanlar, Zeki'nin kendisi için yarattığı dostlardır. Bu yapayalnız adam kadar çok dostu olan kim var bu dünyada? Zeki susar, Zeki konuşmaz, Zeki efkârlıdır hep. Eğer güldüğünü, eğer şakalaştığını görürseniz, biliniz ki çakırkeyiftir Zeki. Böyle tatlı sarhoş az görülür. Yılışmadan gülen, incitmeden konuşan. O çizgisi olan karikatürcüdür. Altında imza istemez. Her eserinde kişiliğini gösterir. Bakınca tanırsınız hangi fırçadan çıktığını. Güzel kızlar, ince kadınlar çizer. Baklava kadın, börek kadın, yassı kadayıf kadın değil, bir kadeh likör, bir lokma muz, bir kaşık ananas gibi kadınlar. Sosyal konulara özel bir açıdan bakar, kalbinin gözleriyle. Kalp, elbet bilirsiniz safrakesesi gibi sağda değil, soldadır.

HATAY DUMLUPINAR

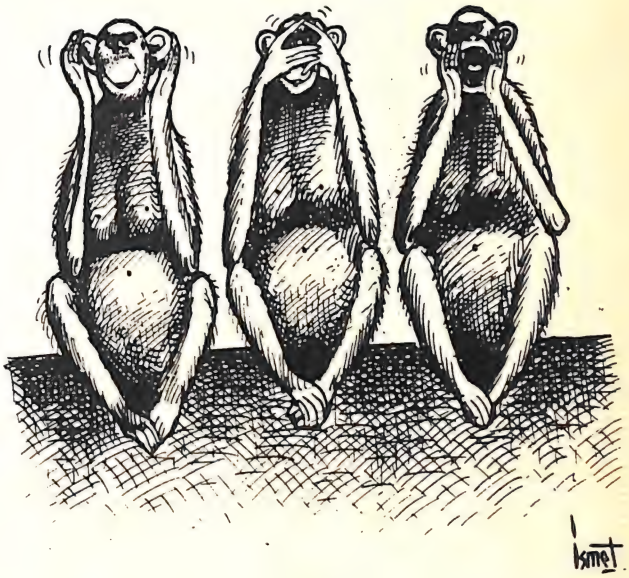

İSMET LOKMAN

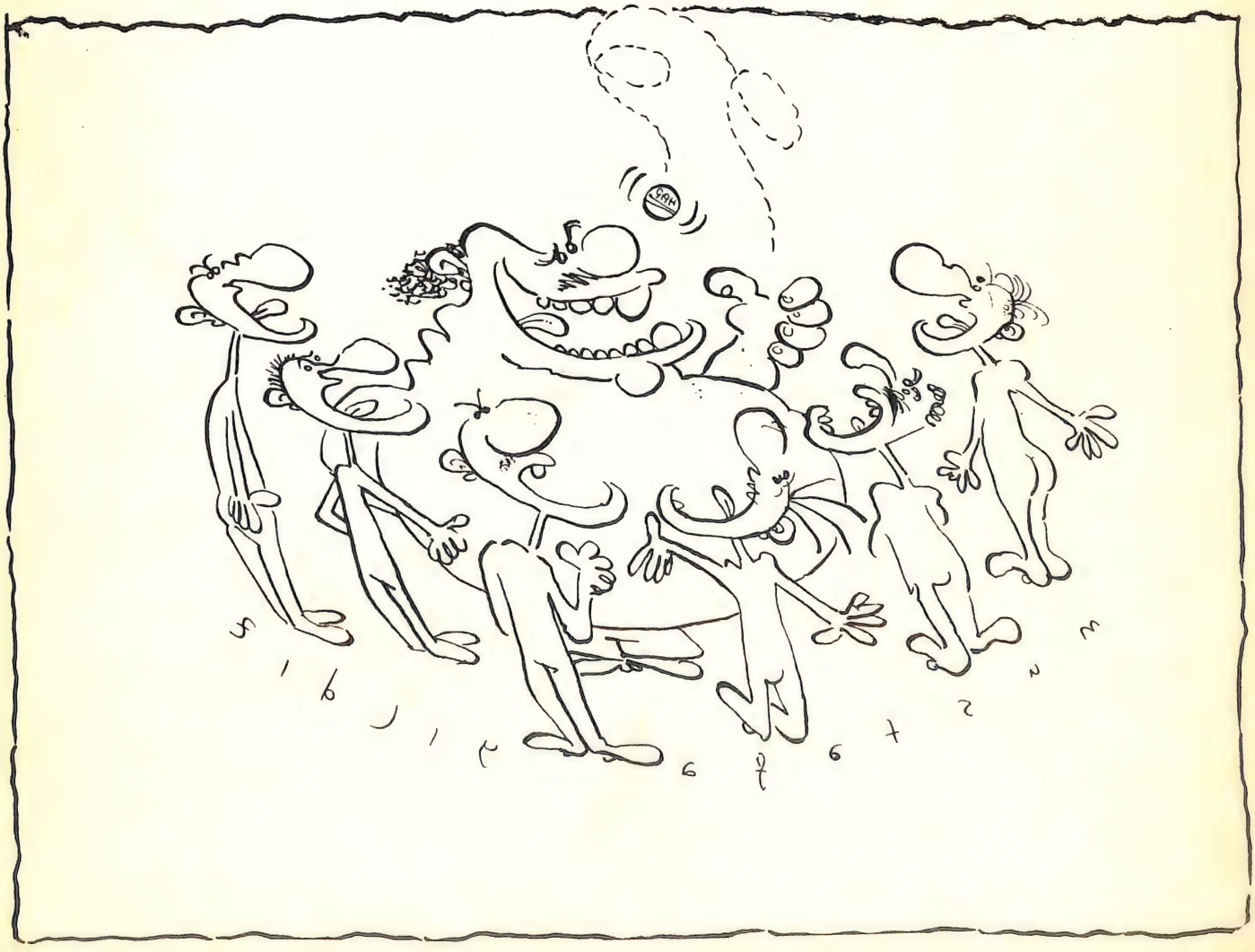

MUSTAFA YILDIZ

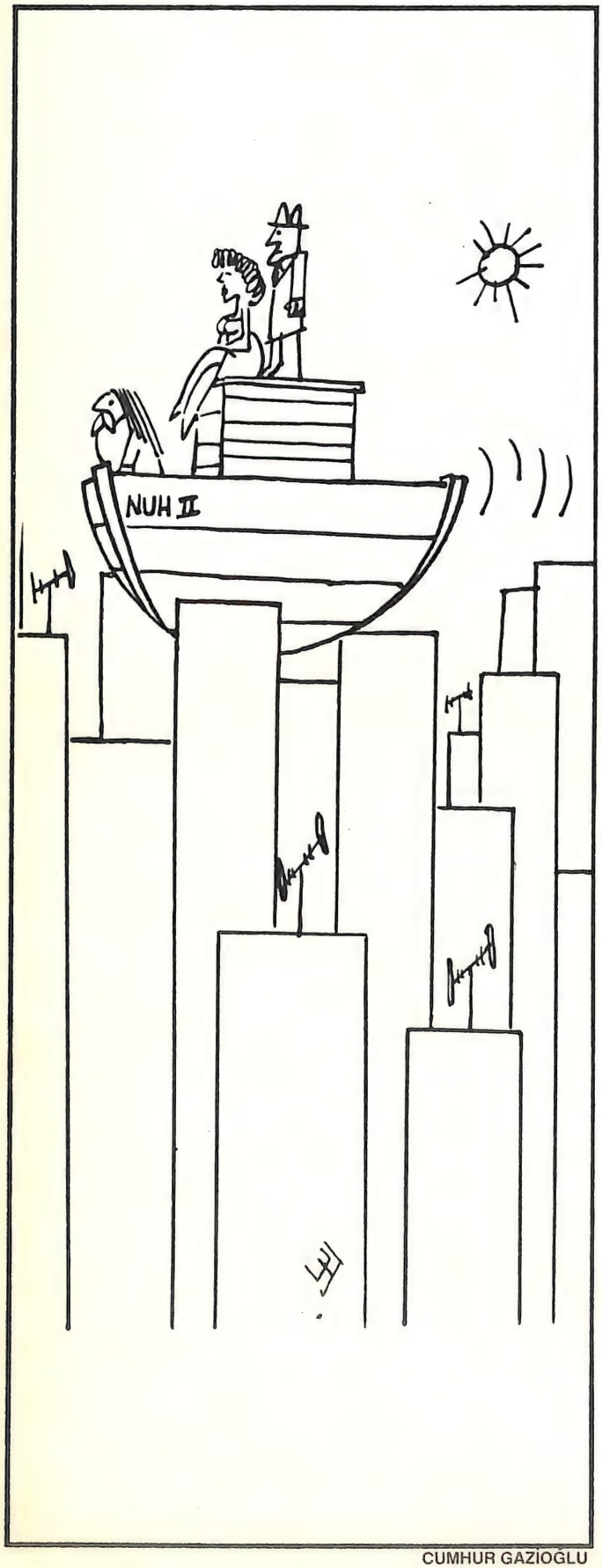

CUMHUR GAZİOĞLU

FERRUH DOĞAN

FARUK SEN

A. TEMAN SANALAN

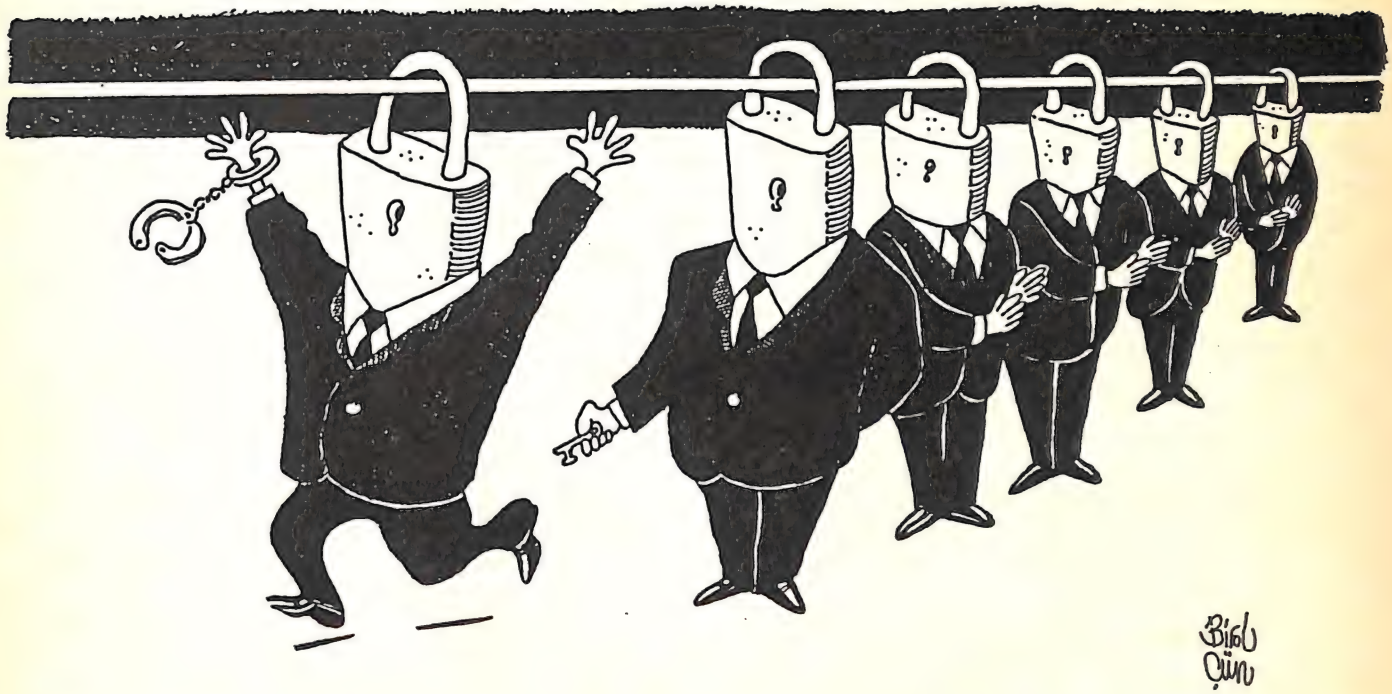

BİROL ÇÜN

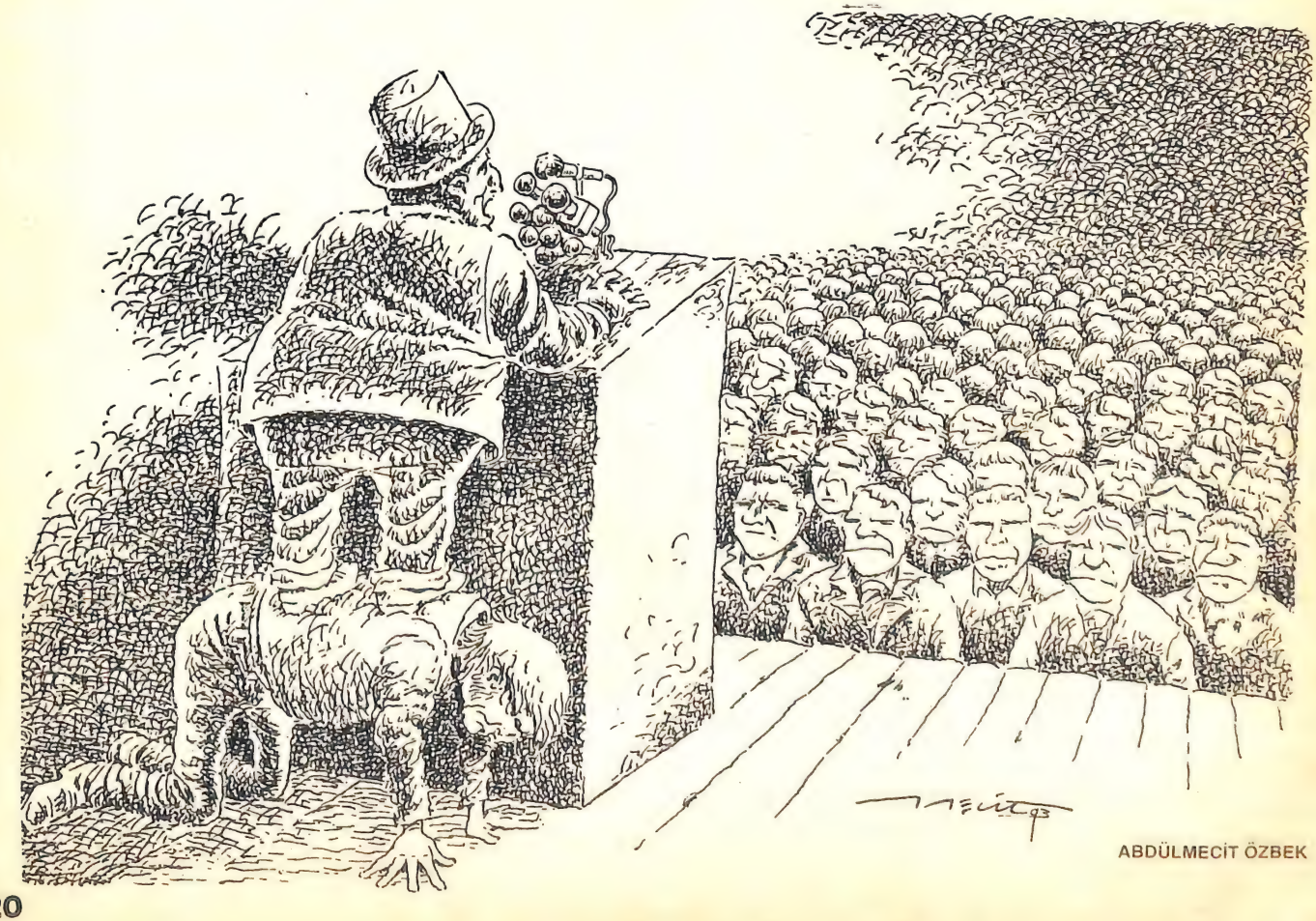

ABDÜLMECİT ÖZBEK

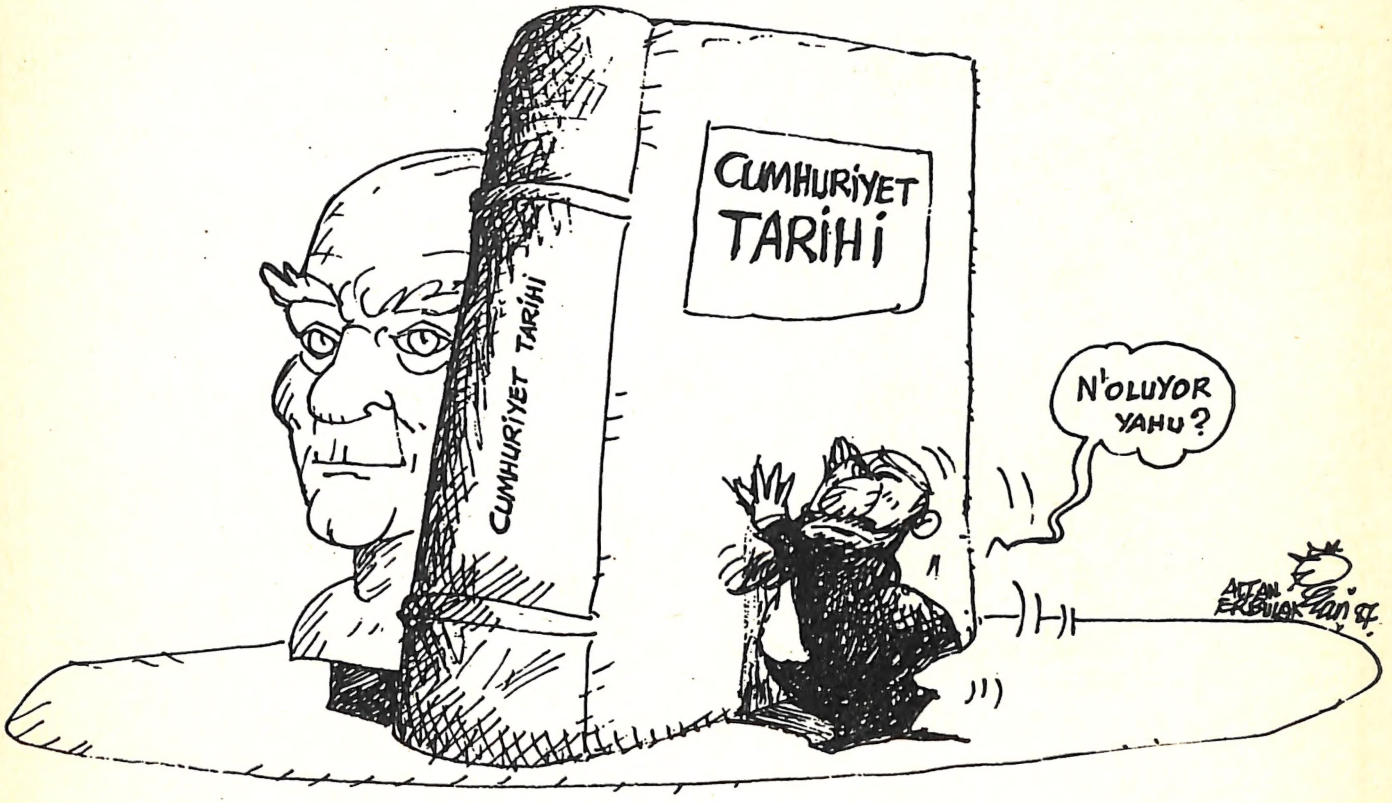

ALTAN ERBULAK

MUHAMMED ŞENGÖZ

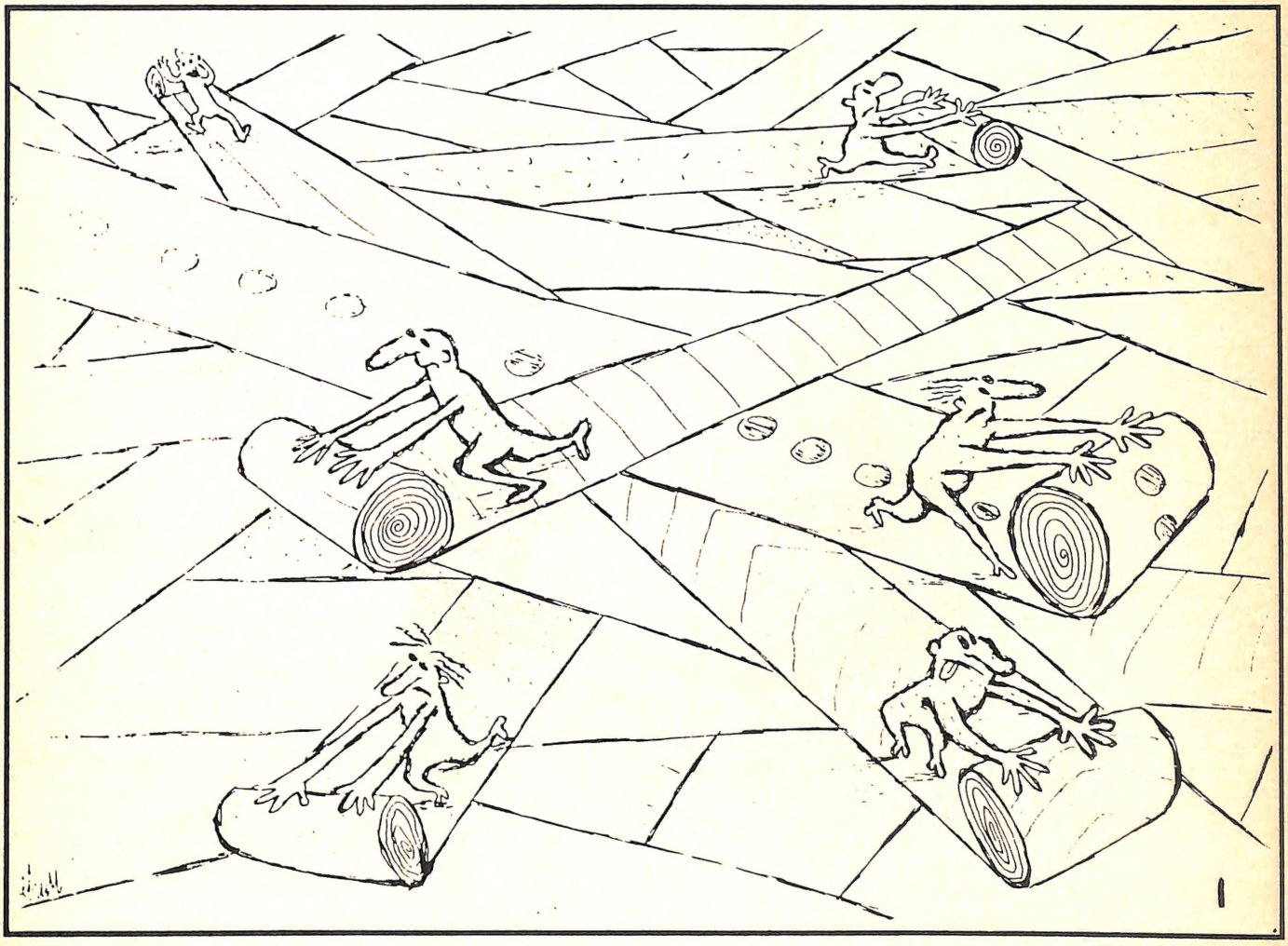

MURTAZA ALBAYRAK

GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU — ÇEVREMDEKİLER

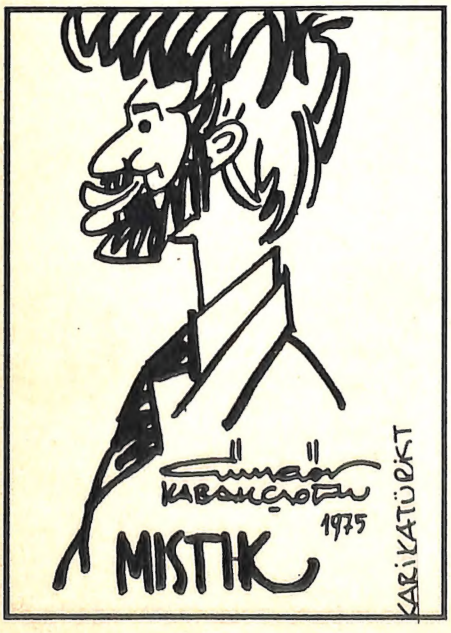
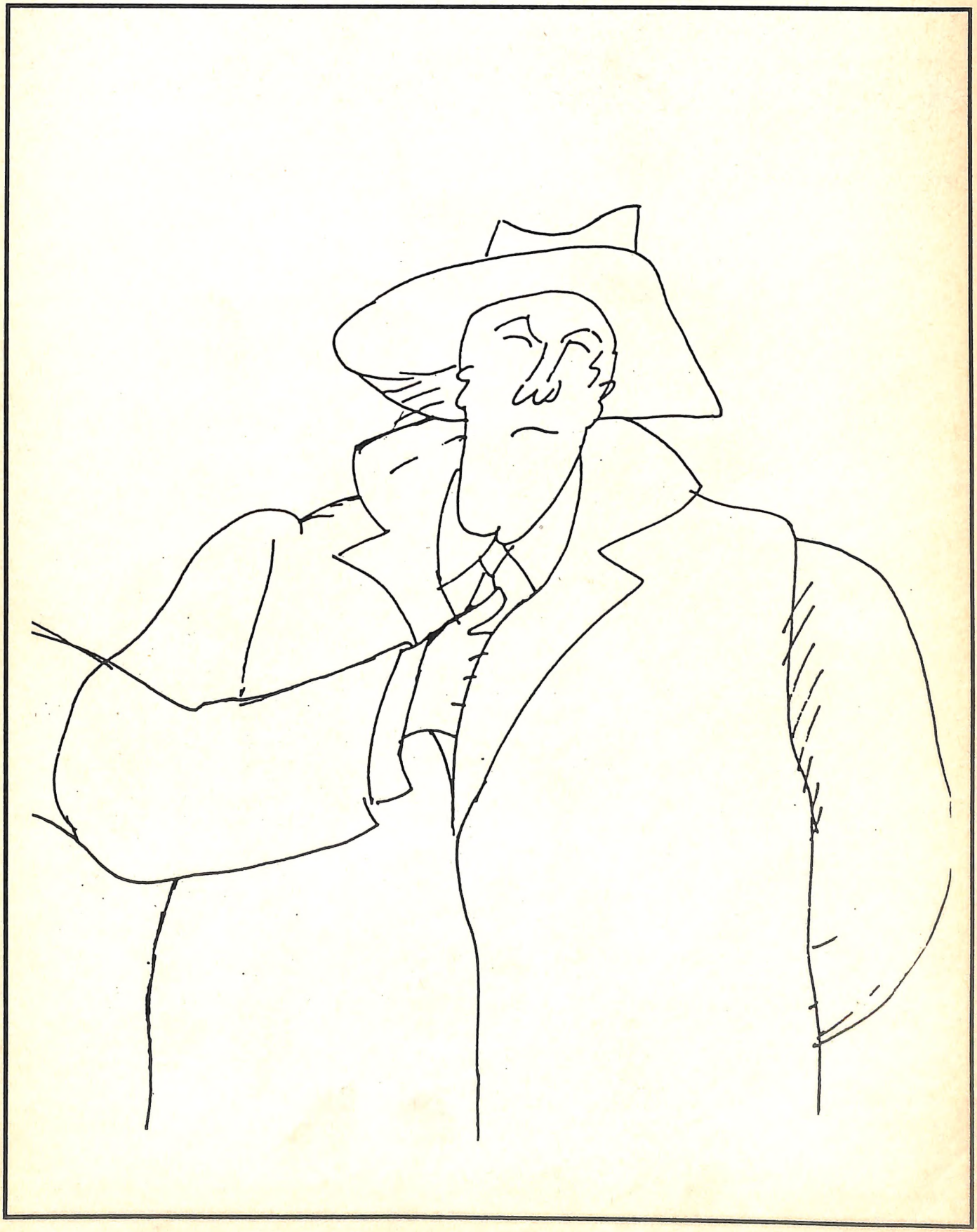
ALİ ULVİ ERSOY